

Loon- en inkomstenbelasting.....	3
Exit voor Wet DBA?.....	3
Minimumtarief.....	3
Keuzemogelijkheid	3
Webmodule	3
Overgangsfase	3
Overige maatregelen	3
Aandachtspunten in de loonbelasting bij de jaarovergang	3
Minimumloon voor opdrachtnemers	4
Vanaf 2018 gunstige optieregeling voor werknemers start-up	4
Vereenvoudiging afdrachtvermindering S&O	4
Uw auto van de zaak in 2017 vervangen of juist niet?.....	4
Minder wisselende bijtellingspercentages	4
Na 60 maanden hogere bijtelling	4
Uitzondering	5
Overgangsregeling nadelig voor onzuinige auto's	5
Conclusie.....	5
IB-plannen uit het regeerakkoord	5
Maatregelen ingebracht in Belastingplannen 2018	5
Andere maatregelen	5
Andere aandachts- en actiepunten in de IB bij de jaarovergang.....	6
Einde restschuldregeling eigen woning	6
Uitstel afschaffing aftrek uitgaven monumentenpanden	6
Uitstel afschaffing aftrek scholingsuitgaven	6
Schenken en erven.....	7
Erfbelasting besparen via schenking aan uw kinderen.....	7
Eenmalig vrijgesteld schenken aan uw kinderen	7
Digitaal aangifte doen.....	7
(Aanvullend) schenken voor de eigen woning in 2017	7
Al eerder een verhoogde schenkingsvrijstelling benut?	7
Is de begunstigde uw kind?	7
Conclusie.....	8
Verdeling bij huwelijkse voorwaarden na 1 januari 2018	8
Huwelijkse voorwaarden en schenkbelasting.....	8
Nephuwelijk	8
Omzetbelasting.....	8
Bereid u voor op afschaffing landbouwregeling	9
Overgangsregeling voor het herzien van gemiste btw-aftrek	9
Gevolgen voor u en uw afnemers	9
Geen forfaitaire aftrek meer voor uw afnemers	9
Lage btw-tarief van 6% naar 9%?	10
Welke goederen en diensten?.....	10
Gevolgen btw-verhoging	10
Pensioen	10
Dit jaar pensioen afkopen met hoogste korting	10
Pensioenrichtleeftijd gaat omhoog naar 68 jaar: bereid u voor	11
Sociale zekerheid	11

Start nieuwe Loonkostenvoordelen (LKV's)	11
Voor welke werknemers?	11
Wat gebeurt er met de premiekortingen voor deze werknemers	11
De hoogte en duur van de tegemoetkoming	11
Wat moet u doen om LKV's te krijgen?	12
Wat moet u doen als u nu premiekortingen toepast?	12
Uitbetaling LKV's over 2018	12
Andere actiepunten in de sociale zekerheid bij de jaarovergang	12
Uitbetalen en uitruilen overuren	13
Nieuwe regels stukloon	13
Aangekondigde maatregelen regeerakkoord	13
Arbeidsrecht	14
Wijzigingen in de transitievergoeding op komst	14
Hoogte transitievergoeding	14
Aftrek transitie- en inzetbaarheidskosten	14
Wijzigingen op komst	15
Enkele andere maatregelen in het arbeidsrecht uit het regeerakkoord	15
Familierecht	16
In 2018 van algehele naar beperkte huwelijksgemeenschap	16
Beperkte huwelijksgemeenschap	16
Ondernemingsvermogen	16
Het belang van een correcte administratie	17
Tot slot	17
Overig	17
Open fonds voor gemene rekening een goed alternatief?	17
Wat is een open fonds voor gemene rekening?	17
Belastingvoordeel	17
Geen UBO-registratie	18
Commentaar	18

In deze digitale Eindejaarsactualiteiten is de stand van zaken in wet- en regelgeving tot 20 november 2017 verwerkt. Hoewel ten aanzien van de inhoud de uiterste zorg is nagestreefd, kan niet volledig worden ingestaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden. Deswege wordt geen aansprakelijkheid aanvaard.

Loon- en inkomstenbelasting

Exit voor Wet DBA?

Van uitstel komt afstel. Dit gezegde gaat waarschijnlijk op voor de Wet DBA, want nadat het handhavingsbeleid van deze wet al vele malen is uitgesteld - de laatste keer tot 1 juli 2018 -, hakt het kabinet Rutte III de knoop door: de Wet DBA moet weg. Maar wat komt er voor in de plaats en bent u daarmee beter af? Hierna zetten we op hoofdlijnen uiteen wat het voorgestelde alternatief inhoudt. Maar let wel, het alternatief moet eerst in een wetsvoorstel worden vervat en door de Tweede en de Eerste Kamer worden goedgekeurd.

Minimumtarief

Er is altijd sprake van een arbeidsovereenkomst bij een laag uurtarief in combinatie met een langere duur van de overeenkomst (langer dan 3 maanden) of een laag uurtarief in combinatie met reguliere bedrijfsactiviteiten. Een laag tarief is minder dan 125% van het wettelijk minimumloon (Wml). Dat komt neer op tussen € 15 en € 18 per uur.

Keuzemogelijkheid

Is er sprake van een hoog uurtarief (boven € 75) in combinatie met een kortere duur van de overeenkomst (korter dan een jaar) of is er een hoog uurtarief in combinatie met niet-reguliere bedrijfsactiviteiten? In dat geval wordt er een keuzemogelijkheid -'opting out'- ingevoerd voor de loonbelasting en de werknemersverzekeringen. U kiest er dan als zzp'er voor om niet verzekerd te zijn voor de werknemersverzekeringen.

Webmodule

Bent u de opdrachtgever? U kunt dan een 'opdrachtgeversverklaring' krijgen voor zzp'ers boven het lage uurtarief (meer dan 125% Wml). Daartoe vult u op een webmodule vragen in over de aard van de werkzaamheden. Die verklaring geeft vooraf vrijwaring van loonheffing en premies werknemersverzekeringen, tenzij u de webmodule niet naar waarheid heeft ingevuld. Ook wordt het begrip 'gezagsverhouding' verduidelijkt en zal deze voortaan meer worden getoetst op basis van de feiten in plaats van de formele omstandigheden.

Overgangsfase

Na invoering van de nieuwe wetgeving geldt maximaal een jaar een terughoudend handhavingsbeleid. Dat wil zeggen dat er niet direct een boete wordt opgelegd. De Belastingdienst heeft in deze fase een coachende rol bij het toepassen van de nieuwe regels.

Overige maatregelen

Tot slot noemen we nog twee aangekondigde maatregelen. Ten eerste wordt er in het Burgerlijk Wetboek een ondernemersovereenkomst opgenomen in plaats van - of naast - de overeenkomst van opdracht. Ten tweede zal het kabinet in gesprek gaan met verzekeraars om een beter verzekeringsaanbod voor arbeidsongeschiktheid te bevorderen, zodat meer zelfstandigen zich tegen arbeidsongeschiktheid kunnen verzekeren.

Aandachtspunten in de loonbelasting bij de jaarovergang

Onder het oude kabinet zijn al de nodige maatregelen getroffen die op 1 januari 2018 in werking treden en/of die zijn opgenomen in de Belastingplannen 2018. Daarnaast zijn er actiepunten die voor het eind van het jaar moeten worden ondernomen. Hierna zetten we deze maatregelen en actiepunten voor u op een rij.

Minimumloon voor opdrachtnemers

Bent u een opdrachtnemer die werkt op basis van een overeenkomst van opdracht? U heeft dan geen arbeidsovereenkomst, maar u voldoet ook niet aan de voorwaarden van het zelfstandig ondernemerschap. Om uitbuiting te voorkomen moet uw opdrachtgever u vanaf 1 januari 2018 ten minste het wettelijk minimumloon betalen voor uw werkzaamheden. Werkt u op basis van een aanneem-, uitgeef- of vervoersovereenkomst? Ook dan moet uw opdrachtgever u vanaf 1 januari 2018 ten minste het wettelijk minimumloon betalen.

Vanaf 2018 gunstige optieregeling voor werknemers start-up

Bent u directeur- grootaandeelhouder (DGA) van een innovatieve start-up? U mag dan sinds dit jaar voor het gebruikelijk loon volstaan met het wettelijk minimumloon. U moet hiervoor een S&O-verklaring hebben en maximaal 5 jaar inhoudingsplichtige zijn voor de loonbelasting en hiervan maximaal al 2 jaar een S&O-verklaring hebben gehad.

Voor uw werknemers is er vanaf 2018 een gunstige optieregeling. Een werknemer heeft met opties voordeel bij waardestijging van de onderneming. Een optie is belast wanneer deze wordt uitgeoefend. U hoeft bij de uitoefening van een optie slechts 75% van de opbrengst tot een maximum van € 50.000 als loon te belasten. Een voordeel dus van maximaal € 12.500 voor uw werknemer.

Vereenvoudiging afdrachtvermindering S&O

Maakt u gebruik van de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk (S&O), dan is er goed nieuws voor u. In het Belastingplan 2018 is namelijk voorgesteld om vanaf 1 januari 2018 de mededeling van uren, kosten en uitgaven voor een S&O-verklaring over alle in een kalenderjaar afgegeven S&O-verklaringen gezamenlijk doen. Tot nu toe moet u steeds een afzonderlijke mededeling doen per S&O-verklaring.

Uw auto van de zaak in 2017 vervangen of juist niet?

Nadat de bijtelling voor de auto van de zaak jaren achtereen aan nieuwe regels werd onderworpen, wordt de heilige koe voorlopig niet verder uitgemolken. In de Belastingplannen voor 2018 zijn namelijk geen nieuwe maatregelen aangekondigd. Maar er is wel oud zeer, waarmee u nog dit jaar te maken kunt krijgen.

Minder wisselende bijtellingspercentages

Rijdt u nog in een (zeer) zuinige (bestel)auto van de zaak die u voor 2017 heeft aangeschaft of geleased al dan niet via uw werkgever? En gebruikt u die auto ook privé? U heeft dan een bijtelling wegens het privégebruik van 0%, 4%, 7%, 14%, 15%, 20% of 21%, afhankelijk van de CO₂-uitstoot van uw (bestel)auto. Sinds dit jaar zijn er nog maar twee bijtellingscategorieën: 4% voor de nul-emissieauto en 22% voor alle andere auto's. Er is wel een overgangsregeling getroffen voor (bestel)auto's van de zaak die al voor 1 januari 2017 zijn aangeschaft. U mag namelijk nog 60 maanden (vanaf de 1^e tenaamstelling) het oude bijtellingspercentage van de auto houden.

Heeft u met uw huidige (bestel)auto van de zaak een groot deel van de 60-maandentermijn nog niet benut, dan is het meestal voordeliger om deze termijn eerst uit te rijden, voordat u uw (bestel)auto vervangt, tenzij u overgaat van een (zeer) zuinige auto naar een nul-emissieauto.

Na 60 maanden hogere bijtelling

De termijn van 60 maanden waarin het oude bijtellingspercentage blijft gelden, bestaat al sinds 1 juli 2012. Sindsdien worden de CO₂-grenzen voor de bijtelling van milieuvriendelijke (bestel)auto's van de zaak jaarlijks neerwaarts bijgesteld. Vanaf 1 juli 2017 zijn de eerste 60-maandentermijnen dus verlopen. Wat betekent dit voor uw bijtelling als u in deze (bestel)auto blijft rijden?

Volledig elektrische auto

Stel, u rijdt in een volledig elektrische auto die u op 15 december 2012 heeft aangeschaft. U gebruikt de auto ook privé. U heeft dan nog tot 15 december 2017 0% bijtelling wegens het privégebruik van de auto. Op 15 december vervalt de 60-maandentermijn en wordt de bijtelling wegens privégebruik 7%. Dat percentage geldt ook nog in 2018. Als u een lagere bijtelling wenst, zult u uw auto van de

zaak moeten vervangen door een nieuwe volledig elektrische auto. U heeft dan een bijtellingspercentage wegens privégebruik van 4%.

Andere niet volledig elektrische auto

Stel, u rijdt in een niet (volledig) elektrische auto die u op 15 december 2012 heeft aangeschaft? Ook nu gebruikt u de auto tevens privé. In dat geval blijft het huidige bijtellingspercentage wegens het privégebruik van de auto nog tot 15 december 2017 gelden, daarna wordt de bijtelling 25%! U kunt dit voorkomen door de auto te vervangen. Het bijtellingspercentage van de nieuwe niet elektrische auto van de zaak wordt dan 22%.

Uitzondering

Op (zeer) zuinige auto's die vóór 1 juli 2012 (met bijtellingspercentages van 14% en 20%) zijn aangeschaft, blijven de oude regels tot 2019 van toepassing, mits de auto niet van eigenaar wisselt of, wel van eigenaar wisselt maar dezelfde bestuurder houdt. Heeft u dus vóór 1 juli 2012 uw (zeer) zuinige auto van de zaak aangeschaft en het kenteken voor het eerst op naam gesteld? In dat geval kunt u langer dan 60 maanden van de lage bijtelling profiteren.

Overgangsregeling nadelig voor onzuinige auto's

De overgangsregeling pakt ongunstig uit als u in een (bestel)auto rijdt, waarvoor een bijtelling van 25% geldt. Sinds 1 januari 2017 is dit bijtellingspercentage voor het privégebruik van een auto van de zaak 22% geworden. Dit geldt echter niet voor de (bestel)auto's van de zaak met een bijtelling van 25% die al eerder voor het eerst op naam zijn gesteld in het kentekenregister. Zij behouden vanaf de 1e tenaamstelling voor altijd het hogere bijtellingspercentage van 25%. Wilt u niet (per se) in een nul-emissieauto rijden maar wel een lagere bijtelling? In dat geval zult u uw huidige auto zo snel mogelijk moeten vervangen. Voor de nieuwe auto geldt dan een bijtellingspercentage van 22%.

Conclusie

Er komen volgend jaar weliswaar geen nieuwe wijzigingen in de regels voor de bijtelling van de (bestel)auto van de zaak wegens privégebruik, maar de overgangsregeling zorgt er wel voor dat u toch alert moet zijn. Komt het einde van de 60-maandentermijn dit jaar in zicht, dan moet u - afhankelijk van uw situatie - afwegen of u uw huidige (bestel)auto van de zaak beter kunt vervangen of juist nog even moet doorrijden om fiscaal het voordeligst uit te zijn.

IB-plannen uit het regeerakkoord

In de Belastingplannen 2018 van het vorige kabinet staan geen grote wijzigingen in de inkomstenbelasting (IB). In het regeerakkoord van het nieuwe kabinet worden daarentegen wel ingrijpende wijzigingen aangekondigd in de inkomstenbelasting. De meeste van die plannen moeten nog in wetsvoorstellen worden verwerkt en door de Tweede en daarna de Eerste Kamer worden goedgekeurd. Met enkele van de plannen wil de nieuwe regering echter haast maken. Deze plannen zijn inmiddels ingebracht in de Belastingplannen voor 2018.

Maatregelen ingebracht in Belastingplannen 2018

Op het terrein van de inkomstenbelasting gaat het om twee maatregelen. Ten eerste de afschaffing van de regeling waarbij u geen eigenwoningforfait hoeft bij te tellen bij uw inkomen als u geen of slechts een kleine hypotheek heeft. Deze regeling wordt vanaf 2019 stapsgewijs in 30 jaar afgeschaft. De andere maatregel betreft de wijzigingen per 1 januari 2018 in box 3. Als de Tweede en daarna Eerste Kamer de Belastingplannen voor 2018 goedkeuren, dan gaat bijvoorbeeld het heffingsvrije vermogen in box 3 al op 1 januari 2018 omhoog naar € 30.000 per belastingplichtige en wordt er meer aangesloten bij het werkelijk spaarrendement, waardoor het fictief rendement lager wordt.

Andere maatregelen

Andere ingrijpende IB-maatregelen uit het regeerakkoord worden nog verwerkt in aparte wetsvoorstellen. Daarom beperken we ons nu tot het noemen van de belangrijkste:

- het terugbrengen van het aantal belastingschijven van vier naar twee: een laag tarief van 36,93% dat geldt voor een inkomen tot € 68.600 en een hoog tarief van 49,5% voor het inkomen daarboven;
- afbouw met 3% per jaar van de hypotheekrenteaftrek vanaf 2020, zodat vanaf 2023 de aftrek maximaal 36,93% bedraagt;
- verlaging van het eigenwoningforfait vanaf 2020 van 0,75% naar 0,60% over de WOZ-waarde van een woning vanaf € 75.000;
- afbouw met jaarlijks 3% vanaf 2020 van de zelfstandigenaftrek en de aftrek van andere aftrekposten, zoals giften, ziektekosten en lijfrentepremie, totdat een aftrek tegen een tarief van 36,93% is bereikt;
- verhoging in 2020 van het box-2-tarief van 25% naar 27,5% en in 2021 naar 28,5%. Een dividenduitkering uit uw eigen BV wordt dan dus een stuk duurder.

Volgend jaar worden voor deze maatregelen waarschijnlijk wetsvoorstellen ingediend waarover de Tweede en Eerste Kamer dan zullen beslissen. We komen hier dan zeker op terug.

Andere aandachts- en actiepunten in de IB bij de jaarovergang

Er zijn ook enkele maatregelen al eerder dit jaar bekendgemaakt. We gaan op drie van die maatregelen in: het einde van de restschuldregeling, de verlenging van de aftrek uitgaven monumentenpanden en de verlenging van de aftrek van scholingsuitgaven.

Einde restschuldregeling eigen woning

Sinds 29 oktober 2012 bestaat er een restschuldregeling die is bedoeld om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. Verkoopt u uw woning voor minder dan de hypothecaire lening die u heeft, dan heeft u een restschuld. Deze restschuld is geen eigenwoningschuld in box 1 waarvan de rente aftrekbaar is, maar een schuld in box 3 waarvan de rente niet aftrekbaar is. De restschuldregeling biedt echter uitkomst. De rente op de restschuld is dan - onder voorwaarden - toch aftrekbaar in box 1 gedurende maximaal 15 jaar. De restschuld hoeft niet te worden afgelost. Na de periode van 15 jaar renteaftrek verhuist de schuld naar box 3. De restschuldregeling geldt alleen voor restschulden die zijn ontstaan in de periode 29 oktober 2012 tot en met 31 december 2017. De regeling wordt daarna niet verlengd. De restschuldregeling geldt daarom nog voor restschulden die uiterlijk zijn ontstaan op 31 december 2017 en eindigt dus uiterlijk op 1 januari 2033. Restschulden die op of na 1 januari 2018 ontstaan, zijn schulden in box 3 waarvan de rente niet aftrekbaar is.

Tip

Moet of wilt u verhuizen, maar levert uw woning waarschijnlijk minder op dan uw hypothecaire lening? Doe er dan alles aan om uw woning nog dit jaar te verkopen. U heeft dan nog 15 jaar aftrek van de rente op uw restschuld.

Uitstel afschaffing aftrek uitgaven monumentenpanden

De aftrek uitgaven voor monumentenpanden zou op 1 januari 2018 worden vervangen door een subsidieregeling. Maar deze regeling is nog niet klaar en zal pas in 2019 worden ingevoerd. U kunt daardoor ook in 2018 de onderhoudskosten aan uw monumentenpand nog in aftrek brengen in uw aangifte inkomstenbelasting. De aftrek bedraagt 80% van de betaalde onderhoudskosten. Dit geldt zowel voor monumentenpanden die u als eigen woning in gebruik heeft als voor box-3-panden.

Uitstel afschaffing aftrek scholingsuitgaven

U kunt onder voorwaarden scholingsuitgaven in aftrek brengen in uw aangifte voor de inkomstenbelasting. Deze aftrek zou vanaf 2018 worden afgeschaft en worden vervangen door een nieuwe niet-fiscale uitgavenregeling in de vorm van scholingsvouchers. De invoering van deze nieuwe regeling vergt echter meer tijd dan eerst werd gedacht. Daarom wordt de bestaande aftrek van scholingsuitgaven nog een jaar langer voortgezet.

Schenken en erven

Erfbelasting besparen via schenking aan uw kinderen

Bij uw overlijden wordt over uw vermogen erfbelasting geheven. Uw kinderen betalen 10% en/of 20% erfbelasting. Door tijdens uw leven gespreid te schenken, draagt u alvast vermogen over aan uw kinderen. Bij uw overlijden is er dan minder vermogen waarover zij erfbelasting verschuldigd zijn. Schenken levert dus in de toekomst een belastingbesparing op. U kunt fiscaal vriendelijk vermogen overhevelen naar uw kinderen door jaarlijks een bedrag van € 5.320 (in 2017) vrijgesteld te schenken. Uw kinderen hoeven dan geen aangiftebiljet voor de schenkbelasting in te dienen. Als u meer schenkt, moet over het meerdere schenkbelasting worden betaald. In dat geval moeten uw kinderen uiterlijk vóór 1 maart 2018 een aangiftebiljet voor de schenkbelasting hebben ingediend.

Eenmalig vrijgesteld schenken aan uw kinderen

Naast de jaarlijkse schenking kunt u uw kinderen (of hun partners) als zij ouder zijn dan 18 en jonger dan 40 jaar, ook eenmalig een hoger bedrag vrijgesteld schenken. Deze eenmalige schenking bedraagt € 25.526 (in 2017). Daarnaast kunt u aan deze kinderen – in plaats van de eenmalig verhoogde schenking – ook een extra verhoogde vrijgestelde schenking doen van € 53.176 (in 2017). Zij moeten de schenking dan wel gebruiken voor een dure studie. Voor deze schenking is een notariële schenkingsakte nodig. Tot 1 januari 2017 gold deze extra verhoogde schenkingsvrijstelling ook voor de eigen woning. Deze verhoogde vrijstelling is echter sindsdien verhoogd naar € 100.000 (zie hierna).

Digitaal aangifte doen

Voor de eenmalig vrijgestelde schenkingen moet uw kind een schenkingsaangifte indienen, waarin hij/zij een beroep doet op de eenmalige vrijstelling. Uw kind moet die aangifte vóór 1 maart 2018 indienen. Dat kan inmiddels ook digitaal door met de DigiD in te loggen op MijnBelastingdienst.

(Aanvullend) schenken voor de eigen woning in 2017

Sinds 1 januari 2017 is de bestaande verhoogde schenkingsvrijstelling voor de eigen woning permanent verhoogd naar € 100.000 per schenker. De begunstigde hoeft geen kind van de schenker te zijn om deze schenkingsvrijstelling te kunnen benutten. Hij/zij moet wel voldoen aan de leeftijdsgrenzen. De begunstigde (of zijn/haar fiscaal partner) moet tussen 18 en 40 jaar zijn. Het is sinds 1 januari 2017 ook mogelijk geworden om de schenking te spreiden over drie achtereenvolgende jaren. Schenkt u bijvoorbeeld in 2017 voor het eerst met toepassing van de verhoogde schenkingsvrijstelling € 30.000 voor de eigen woning? U kunt die schenking dan in 2018 en/of 2019 nog aanvullen tot maximaal € 100.000.

Let op

Wordt de vrijgestelde schenking voor de eigen woning over 2 of 3 jaren gespreid? De begunstigde (of zijn/haar fiscaal partner) moet in al deze jaren voldoen aan de leeftijdsgrenzen.

Al eerder een verhoogde schenkingsvrijstelling benut?

Het kan zijn dat de begunstigde vóór 2017 al gebruik heeft gemaakt van een verhoogde vrijstelling. De vraag is dan of u dan ook nog een vrijgestelde aanvulling kunt doen. Het antwoord hangt af van de persoon van de begunstigde en/of het moment van die eerdere vrijgestelde schenking.

Is de begunstigde geen kind van de schenker en heeft hij/zij gebruikgemaakt van de tijdelijk verhoogde schenkingsvrijstelling voor de eigen woning in de periode oktober 2013 tot 1 januari 2015? Er kan dan geen vrijgestelde aanvulling worden gedaan.

Is de begunstigde uw kind?

Heeft uw kind al eerder een verhoogde vrijstelling benut? Het hangt dan af van het jaar waarin uw kind die schenkingsvrijstelling heeft benut of de schenking nog vrijgesteld kan worden aangevuld in 2017 en/of 2018. Heeft uw kind een verhoogde schenkingsvrijstelling benut in de jaren vóór 2010 dan geldt als tijdelijke regeling dat u nog een extra eenmalige vrijgestelde schenking kunt doen van € 27.650

(bedrag 2017). Die schenking moet uw kind dan wel benutten voor de eigen woning (of eventueel een dure studie, zie hiervoor). Heeft uw kind een verhoogde schenkingsvrijstelling benut in 2010 tot en met 2014? In dat geval is in het geheel geen aanvulling mogelijk in 2017 en latere jaren. Heeft uw kind een verhoogde schenkingsvrijstelling benut in 2015 of 2016? In 2017 en/of 2018 kan dan in totaal nog € 46.612 belastingvrij worden geschonken voor de eigen woning. Dat geldt ook als uw kind de vrijstelling voor de eigen woning in 2015 of 2016 niet maximaal heeft benut. Heeft u uw kind (of diens partner) in 2016 bijvoorbeeld € 30.000 geschonken met toepassing van de vrijstelling in plaats van het maximum van € 53.016 (in 2016)? U kunt in dat geval dus niet maximaal € 70.000 aanvullen, maar slechts € 46.612. Na 2018 is geen enkele vrijgestelde aanvulling meer mogelijk als in de jaren 2010 tot en met 2016 door uw kind al een verhoogde vrijstelling is gebruikt.

Conclusie

Sinds 1 januari 2017 kunt u (gespreid) vrijgesteld schenken voor de eigen woning tot € 100.000. De begunstigde hoeft niet uw kind te zijn, maar hij/zij (of diens partner) moet wel aan de leeftijdsgrenzen (18-40 jaar) voldoen. Is al vóór 2017 een verhoogde vrijstelling benut? In dat geval kunt u in 2017 of 2018 alleen een vrijgestelde aanvulling doen aan uw kind (of diens partner) als u tussen 2010 en 2014 niet aan hem/haar heeft geschonken én uw kind (of diens partner) ook in 2017 en/of 2018 aan de leeftijdsgrenzen voldoet.

Verdeling bij huwelijkse voorwaarden na 1 januari 2018

Op 1 januari 2018 wijzigt het huwelijksvermogensrecht. Trouwt u vanaf die datum en regelt u onderling verder niets, dan trouwt u niet meer op basis van een algehele maar een beperkte gemeenschap van goederen. Wat dit precies allemaal betekent, leest u hierna in de rubriek Familierecht. Voor de schenk- en erfbelasting is van belang dat na 1 januari 2018 ontvangen schenkingen en erfenissen niet meer in de gemeenschap van goederen vallen, maar privébezit zijn en blijven.

Huwelijkse voorwaarden en schenkbelasting

Wilt u niet op basis van de beperkte gemeenschap van goederen trouwen (registreren), dan kunt u vanaf 1 januari 2018 daar van afwijken bij huwelijkse voorwaarden. Zo kunt u bij huwelijkse voorwaarden regelen dat u toch op basis van algehele gemeenschap van goederen getrouwd bent. Maar ook een andere verdeling is mogelijk. Dit kan wel gevolgen hebben voor de schenkbelasting als een voorstel uit de Belastingplannen 2018 de parlementaire eindstreep haalt. Uitgangspunt van het voorstel is dat bij een gelijke gerechtigdheid tot het gezamenlijk vermogen (50 : 50) er geen sprake is van een schenking. Dat is bijvoorbeeld het geval bij een algehele huwelijksgemeenschap met gelijke delen voor de partners. In de volgende situaties is schenkbelasting echter wel aan de orde:

- de minstvermogende van u beiden krijgt bij het aangaan van de huwelijkse voorwaarden een groter aandeel in het totale vermogen dan 50%; of
- de meestvermogende van u beiden krijgt bij het aangaan van de huwelijkse voorwaarden een groter aandeel in het totale vermogen.

De schenkbelasting is dan verschuldigd voor zover het verkregen aandeel meer bedraagt dan de helft van het totale vermogen. Een vergelijkbare bepaling wordt ook voorgesteld voor de erfbelasting. Verder geldt het voorgestelde ook voor ongehuwde samenwoners die een notarieel samenlevingscontract sluiten.

Nephuwelijk

Als de inspecteur van de Belastingdienst kan aantonen dat een huwelijk of notarieel samenlevingscontract wordt gesloten met als voornaamste doel het ontgaan van schenk- en erfbelasting, dan wordt schenk- of erfbelasting geheven over iedere vermogensverschuiving tussen de partners, ongeacht de omvang van de verschuiving. De partners zijn in dit geval ook geen partners voor het lage partnertarief van 10%-20%, maar worden belast tegen een tarief van 30% of 40%.

Omzetbelasting

Bereid u voor op afschaffing landbouwregeling

Bent u landbouwer, veehouder, tuinbouwer of bosbouwer? Dan maakt u nu mogelijk gebruik van de landbouwregeling. Bij de Belastingplannen van 2017 is aangekondigd dat deze regeling vervalt per 1 januari 2018. Dat gaat nu daadwerkelijk gebeuren. Er is wel een overgangsregeling getroffen.

Overgangsregeling voor het herzien van gemiste btw-afrek

Als het wetsvoorstel wordt aangenomen, wordt u vanaf 1 januari 2018 btw-plichtig en heeft u btw-afrekrecht. Dat betekent ook dat u de niet afgetrokken btw die u heeft betaald op investeringsgoederen die u vóór 1 januari 2018 heeft aangeschaft, alsnog kunt afrekken. Daarvoor bestaan de herzieningsregels.

Herzieningsregels

De herzieningsregels houden in dat er voor onroerende en roerende zaken waarop u afschrijft, na het jaar van aanschaf en ingebruikname nog een herzieningsperiode volgt van respectievelijk 9 en 4 jaar. U moet in die periode aan ieder jaar respectievelijk 1/10^e en 1/5^e gedeelte van de bij aanschaf betaalde btw toerekenen. Vervolgens moet u aan het einde van ieder jaar beoordelen in hoeverre u recht heeft op afrek van dat gedeelte van de btw. Dat hangt af van de mate waarin u belaste of vrijgestelde prestaties verricht. Alleen voor zover u belaste prestaties verricht, heeft u immers btw-afrekrecht. Als uit de herzieningsberekening blijkt dat u te veel of te weinig btw in afrek heeft gebracht, dan moet u het verschil op de aangifte van het laatste tijdvak van het boekjaar aangeven.

Maar nu uw situatie. Heeft u steeds de landbouwregeling toegepast? De herzieningsregels hebben dan voor u tot nu toe geen gevolgen gehad. U had immers geen recht op btw-afrek, omdat u over uw leveringen en diensten geen btw verschuldigd was. Nu u op 1 januari 2018 btw-plichtig wordt en u btw-afrekrecht krijgt, zijn deze herzieningsregels wel van belang voor u. Er zijn voor het claimen van de btw-afrek twee situaties te onderscheiden:

1. de afrek van betaalde btw op vóór 1 januari 2018 aangeschafte én in gebruik genomen investeringsgoederen, kunt u voor de resterende herzieningsperiode in één keer claimen in heel 2018;
2. de afrek van betaalde btw op vóór 1 januari 2018 aangeschafte maar op die datum nog *niet* in gebruik genomen investeringsgoederen, kunt u volledig in één keer claimen in heel 2018, maar uiterlijk in het belastingtijdvak waarin u de goederen in gebruik neemt.

In beide gevallen gelden vanaf 1 januari 2018 dan wel weer de normale herzieningsregels, zoals we hiervoor hebben beschreven.

Gevolgen voor u en uw afnemers

De afschaffing van de landbouwregeling heeft gevolgen voor u en uw afnemers. U bent na afschaffing over uw leveringen en diensten btw verschuldigd. Dat zal meestal 6% zijn (en wordt mogelijk 9%). De keerzijde is dat u recht krijgt op afrek van de btw die aan u in rekening is gebracht. Maar dit betekent ook dat u:

- een btw-administratie moet gaan bijhouden; en
- btw-facturen moet uitreiken aan uw afnemers; en
- geen ondertekende verklaringen aan uw afnemers meer hoeft te verstrekken; en
- periodiek btw-aangiften moet indienen bij de Belastingdienst.

Geen forfaitaire afrek meer voor uw afnemers

Doordat u recht op afrek van btw krijgt, rekent u per saldo geen niet afrekbare btw meer door aan uw afnemers. Een opstapeling van doorberekende btw vindt daardoor niet meer plaats. Daarom vervalt per 1 januari 2018 ook de tegemoetkoming die uw afnemers hiervoor krijgen (een forfaitair afrekrecht van 5,4% over de in rekening gebrachte bedragen).

Tip

Vanaf 1 januari 2018 moet u periodiek btw-aangiften indienen en kunt u btw-af trek claimen. Uw administratie moet hierop worden ingericht. Bespreek daarom met uw adviseur welke aanpassingen nodig zijn en zorg dat u op tijd klaar bent. Uw adviseur kan u ook helpen bij het claimen van de btw-af trek.

Lage btw-tarief van 6% naar 9%?

De nieuwe regering wil het verlaagde btw-tarief verhogen van 6% naar 9%. Dat is nodig om de verlaging van de tarieven in de inkomstenbelasting te compenseren. De verhoging maakt echter niet alleen de dagelijkse boodschappen duurder, maar ook veel diensten. De voorgenomen maatregel heeft bovendien niet alleen verstrekkingen gevolgen voor de portemonnee van burgers, maar ook voor u als ondernemer.

Welke goederen en diensten?

Er zijn veel goederen die duurder worden door de btw-verhoging. Naast de eerste levensbehoeften, worden bijvoorbeeld ook duurder boeken, papieren bladen zoals kranten en tijdschriften, maar ook medicijnen en hulpmiddelen, kunst en antiek. Naast veel goederen worden ook veel diensten duurder. Denk hierbij aan kappersdiensten, reparatie van (elektrische) fietsen, van schoenen en lederwaren of van kleding en huishoudlinnen. Maar ook isoleer-, schilder- en stukadoorswerkzaamheden aan en behangen van woningen ouder dan 2 jaar en het schoonmaken van woningen (ook woningen jonger dan 2 jaar) wordt duurder, net als het bieden van logies en/of kampeergelegenheid, cultuur en recreatie en het gelegenheid geven tot sportbeoefening, zwemmen en saunabezoek en de toegang tot sportwedstrijden. Tot

slot noemen we het personenvervoer en het opleveren van goederen waarvoor de opdrachtgever de grondstoffen heeft geleverd, zoals het opkweken van planten en groenten en het opkweken van dieren.

Gevolgen btw-verhoging

Als de tariefverhoging doorgaat, dan heeft dat de nodige impact op de administratie van heel veel ondernemers. Ten eerste moet u uw administratieve systemen en procedures tijdig (laten) aanpassen, zodat u zonder problemen kunt overgaan op het hogere tarief. De btw-verhoging is daarnaast kostprijsverhogend als u geheel of gedeeltelijk vrijgestelde prestaties verricht en u dus in zoverre de aan u in rekening gebrachte btw niet in aftrek kunt brengen. Wellicht dat u investeringen nog naar voren kunt halen. Ondernemers die btw-belaste prestaties verrichten, zullen wellicht alsnog 3% extra btw moeten factureren aan hun afnemers in het geval de betreffende prestatie pas na de inwerkingtreding van de tariefsverhoging wordt afgerond.

Tip

Alle ondernemers en particulieren doen er verstandig aan om de btw-factuur die zij na invoering van de btw-verhoging ontvangen, goed te controleren op de juistheid van het toegepaste btw-percentages.

Pensioen

Dit jaar pensioen afkopen met hoogste korting

Dit jaar is er een einde gekomen aan de pensioenopbouw in eigen beheer. U kreeg drie mogelijkheden voor de bestaande pensioenaanspraken. Een van die mogelijkheden is afkoop van al uw in eigen beheer uitgevoerde pensioenaanspraken met een korting. Een gedeeltelijke afkoop is niet mogelijk. Kiest u er dit jaar voor om uw pensioenaanspraken af te kopen, dan ontvangt u een bedrag ineens in plaats van jaarlijkse uitkeringen vanaf uw pensioendatum. Over dit bedrag ineens moet u belasting betalen, maar u krijgt een korting van 34,5%. Koopt u af in 2018 of 2019? De korting bedraagt dan 25% respectievelijk 19,5%. De korting wordt berekend over de afkoopwaarde van uw pensioenvoorziening. Maar was de fiscale waarde van uw pensioenvoorziening op 31 december 2015 lager dan de afkoopwaarde, dan wordt de korting verleend over het bedrag van de voorziening eind

2015. De afkoopwaarde is de fiscale waarde van uw pensioenvoorziening op het afkoopmoment. U hoeft geen revisierente te betalen, maar uw BV moet wel loonbelasting inhouden en afdragen.

Let op

Kiest u voor afkoop, dan bent u verplicht om de Belastingdienst hierover te informeren. Dat doet u met een speciaal [formulier](#).

Pensioenrichtleeftijd gaat omhoog naar 68 jaar: bereid u voor

Pensioenregelingen zijn de laatste jaren vaak gewijzigd. En dat gaat voorlopig nog wel even door. Een belangrijke wijziging die op 1 januari 2018 ingaat, is de verhoging van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar. Dit wil zeggen dat het pensioen wordt opgebouwd op basis van een pensioenleeftijd van 68 jaar. U zult uw pensioenregelingen hier waarschijnlijk op moeten aanpassen. Maar dat gaat niet zomaar. Het pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde van uw werknemers, waarin u niet eenzijdig wijzigingen kunt aanbrengen. U zult dus in overleg moeten treden met uw werknemers of hun vertegenwoordigers.

Tip

Dat overleg kost tijd en dus doet u er verstandig aan om daar tijdig mee te beginnen.

Sociale zekerheid

Start nieuwe Loonkostenvoordelen (LKV's)

U bent ondernemer en u wilt vanaf 1 januari 2018 mensen aannemen die een uitkering ontvangen. Of u wilt een al bij u in dienst zijnde werknemer na 2 jaar ziekte in een passende functie laten werken. Onder bepaalde voorwaarden kunt u voor deze werknemers vanaf volgend jaar subsidies krijgen, de loonkostenvoordelen (LKV's). Hierna leest u voor wie, hoe en hoeveel LKV's u dat kan opleveren.

Voor welke werknemers?

Er zijn vanaf 1 januari 2018 vier groepen LKV's, namelijk voor:

1. een werknemer van 56 jaar of ouder;
2. een arbeidsgehandicapte werknemer;
3. iemand uit de doelgroep banenafpraak en scholingsbelemmerden; en
4. het herplaatsen van een arbeidsgehandicapte werknemer met een WIA-, WAO-, WAZ- of Wajong-uitkering.

Bij de groepen 1, 2, en 3 gaat het om werknemers die u in dienst wilt nemen en bij groep 4 gaat het om iemand die al bij u werkte en die na 2 jaar ziekte bij u weer (helemaal of deels) aan het werk is gegaan.

Wat gebeurt er met de premiekortingen voor deze werknemers

Past u in 2017 voor de hiervoor genoemde werknemers premiekortingen toe? Deze premiekortingen vervallen per 1 januari 2018 als u niet tijdig de juiste acties onderneemt. Is de maximale duur van die premiekortingen op 1 januari 2018 nog niet verstreken, dan kunt u het resterende bedrag van de premiekortingen als achteraf uit te betalen LKV's (blijven) benutten.

De hoogte en duur van de tegemoetkoming

De hoogte van de LKV's bij werknemers uit de groepen 1, 2 en 4 bedraagt € 3,05 per verloond uur tot maximaal € 6.000 per jaar per werknemer, gedurende maximaal 3 jaren bij de groepen 1 en 2 en gedurende maximaal 1 jaar bij groep 4. Heeft u voor deze werknemers nu premiekortingen, dan bedragen die in 2017 maximaal € 7.000 per jaar. Vanaf 1 januari 2018 worden deze premiekortingen omgezet in LKV's tot een maximum van € 6.000 per jaar per werknemer.

Bij groep 3 is de hoogte van het LKV € 1,01 per verloond uur tot maximaal € 2.000 per jaar per werknemer gedurende maximaal 3 jaren. De premiekorting voor deze groep over 2017 van maximaal € 2.000 per jaar wordt omgezet in LKV's tot een maximum van € 2.000.

Wat moet u doen om LKV's te krijgen?

Vanaf 1 januari 2018 snel en tijdig de juiste acties ondernemen. De werknemer moet zijn geregistreerd in het doelgroepregister van het UWV. Daartoe moet de werknemer (of u met een door de werknemer verleende machtiging) een doelgroepverklaring aanvragen bij het UWV binnen 3 maanden na de datum van indiensttreding of de werkhervatting na 2 jaren ziekte. Heeft u die verklaring van het UWV, dan moet u vervolgens de juiste gegevens van de werknemer over het dienstverband en de doelgroepverklaring zo spoedig mogelijk - maar uiterlijk in januari 2019 - aan uw salarisadministrateur verstrekken. Hij/zij kan dan over elk loontijdvak tijdig het juiste LKV aanvragen via het indienen van loonaangiften of correcties op al ingediende loonaangiften. Op het doen van een onjuiste aanvraag of het verstrekken van onjuiste gegevens staat een boete van € 1.319 per verzuim.

Let op!

Is er niet tijdig een doelgroepverklaring aangevraagd, dan heeft u geen recht op LKV's. Dit kunt u achteraf niet herstellen. Hoe u een doelgroepverklaring kunt aanvragen, vindt u op de website van het UWV.

Wat moet u doen als u nu premiekortingen toepast?

Bestaat het dienstverband met uw werknemer op 1 januari 2018 nog en is de maximale duur van de premiekorting(en) nog niet verstreken? Of heeft u eind 2017 iemand in dienst genomen, voor wie recht op premiekorting bestaat maar die korting is nog niet toegepast?

In dat geval moet u enkele acties (laten) uitvoeren in uw salarisadministratie om te zorgen dat de premiekortingen voor de resterende duur worden omgezet in de LKV's. Die acties zijn o.a. het juist en tijdig verwerken van de premiekortingen in de laatste loonaangifte 2017 en van de LKV's in de loonaangiften van 2018, het controleren van wijzigingen in uw bedrijf, zoals het controleren van de arbeidscontracten van de betreffende werknemer(s).

Tijdig correctieberichten indienen

Er is in een aanvullend besluit voorgesteld dat u voor behoud van de resterende duur van premiekortingen 2017 in de vorm van loonkostenvoordelen 2018 tot *1 mei 2018* de tijd krijgt om correctieberichten op de loonaangiften in te dienen. Dit is een verkorting van de eerder gestelde termijn tot 1 mei 2019. Wel heeft de minister van SZW eind oktober 2017 voorgesteld om vanwege uitvoeringstechnische redenen de termijn van 1 mei 2018 met uiterlijk twee maanden te verlengen. Ook krijgt u – anders dan in het systeem van loonkostenvoordelen – *geen* overzicht van de lopende premiekortingen 2017. Redenen genoeg om tijdig de juiste acties te ondernemen.

Uitbetaling LKV's over 2018

Uiterlijk op 15 maart 2019 krijgt u van de Belastingdienst onder verantwoordelijkheid van het UWV – op basis van de loonaangiften over 2018, inclusief uiterlijk in januari 2019 ingediende correcties – een voorlopig overzicht. Daarin staat op welke LKV's u recht heeft. U kunt eventuele fouten tot en met 1 mei 2019 (laten) herstellen door correctieberichten in te sturen. Daarna krijgt u uiterlijk 1 augustus 2019 een beschikking van de Belastingdienst. Dit gebeurt op basis van de loonaangiften, zoals die op 1 mei 2019 in de polisadministratie staan. Uiterlijk 12 september 2019 betaalt de Belastingdienst de LKV's aan u uit na verrekening met eventueel openstaande belastingschulden.

In het geval u in 2017 premiekortingen toepast en u heeft tijdig de juiste acties laten uitvoeren, worden de LKV's over 2018 niet meer als premiekortingen in mindering gebracht op het premieloon, maar in 2019 als subsidie aan u uitbetaald door de Belastingdienst.

Andere actiepunten in de sociale zekerheid bij de jaarovergang

Er zijn al veel veranderingen geweest in de sociale zekerheid maar het eind is nog niet in zicht, want er komen nog veel wijzigingen aan. We gaan eerst in op enkele maatregelen die het oude kabinet nog heeft genomen. Daarna behandelen we puntsgewijs de maatregelen die het nieuwe kabinet heeft aangekondigd in het regeerakkoord.

Uitbetalen en uitruilen overuren

U moet vanaf 1 januari 2018 alle werknemers die meer werken dan de normale arbeidsduur van een fulltime werkweek (meestal 36, 38 of 40 uur per week) minimaal evenredig meer minimumloon betalen. Als een werknemer normaliter bijvoorbeeld 40 uren per week werkt en in een week 5 uren overwerkt, moet tenminste 45 maal het betreffende uurloon van het wettelijk minimumloon over die week worden betaald.

Daarnaast gaan vanaf 1 januari 2018 nieuwe regels gelden voor het uitruilen van loon voor overuren die tegen het wettelijk minimumloon worden betaald. Zo mag u het overwerkloon in bepaalde situaties niet meer geheel of gedeeltelijk uitruilen tegen andere arbeidsvoorwaarden (de zogenoemde cafetariaregeling). Zo kan dan bijvoorbeeld belast overwerkloon dat wordt uitbetaald tegen het wettelijk minimumloon, niet meer worden uitgeruild tegen onbelaste vergoedingen.

Wat kan nog wel vanaf 1 januari 2018?

Wat vanaf 1 januari 2018 nog wel kan, is dat u met uw werknemers vooraf schriftelijk overeenkomt dat de overuren die tegen het wettelijk minimumloon worden betaald, worden uitgeruild tegen een compensatie in vrije tijd. Die vrije tijd moet dan wel uiterlijk vóór 1 juli van het volgende jaar worden opgenomen, of - als dat niet is gebeurd - moet de compensatie in de eerste betalingstermijn na 1 juli van het volgende jaar giraal zijn uitbetaald.

Vanaf 1 januari 2019 wordt deze uitruil tegen een compensatie in tijd verder beperkt. Dat kan dan alleen nog als deze mogelijkheid is opgenomen in een cao. Als dat niet is gebeurd, dan moet u de overuren tegen het wettelijk minimumloon uitbetalen aan de werknemer.

Let op

Een cafetariaregeling is en blijft wel mogelijk voor uren en loon boven het wettelijke minimumloon.

Gevolgen voor vakantietoeslag

Dat u ook overuren tegen het wettelijk minimumloon moet uitbetalen, heeft ook gevolgen voor de vakantietoeslag. Die bent u vanaf 1 januari 2018 ook over meerwerk verschuldigd. Er is geen overgangsregeling getroffen, waardoor u voor overwerk dat vóór 1 januari 2018 is verricht na 1 januari 2018 vakantietoeslag verschuldigd bent. U kunt dit voorkomen door het overwerk vóór 1 januari 2018 uit te betalen of te zorgen dat uw werknemers de overwerkuren opnemen door minder te werken.

Nieuwe regels stukloon

U moet vanaf 1 januari 2018 aan werknemers die stukloon ontvangen ook ten minste het wettelijk minimumloon betalen. Dat moet voorkomen dat (minder snel werkende) werknemers minder loon verdienen dan het wettelijk minimumloon. Er wordt wel een uitzondering gemaakt voor specifieke werkzaamheden in een bedrijfstak die de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aanwijst. Voor deze werkzaamheden gelden de nieuwe regels voor het stukloon niet en blijft de stukloonnorm van kracht. De stukloonnorm houdt in dat het loon wordt bepaald door de gemiddelde tijd die nodig is voor de arbeid per stuk.

Aangekondigde maatregelen regeerakkoord

Het kabinet Rutte III heeft veel plannen op het terrein van de sociale zekerheid. Alle voorgenomen maatregelen worden eerst nog in concrete voorstellen verwerkt en daarna moeten de Tweede en de Eerste Kamer zich nog over de voorstellen buigen. Niets is dus nog zeker. Vandaar dat we het hier laten bij een opsomming van enkele punten.

- De loondoorbetaling bij ziekte van werknemers gaat voor kleine werkgevers (tot 25 werknemers) van 2 naar 1 jaar;
- Er komen strengere regels voor nieuwe instroom in de regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA);
- Loondispensatie vervangt de loonkostensubsidie uit de Participatiewet. Met toestemming van het UWV mag u minder loon betalen aan een werknemer met een beperking die minder productief is dan een gezonde werknemer;

- Betaalt u door de loondispensatie minder loon dan het wettelijk minimumloon, dan heeft u voor die werknemer geen recht op het Lage-Inkomensvoordeel (LIV);
- Eigenrisicodragers voor de WGA krijgen geen externe re-integratieplicht meer en het UWV kan aan hen geen loonsancties meer opleggen;
- Bent u publiek verzekerd en volgt u de re-integratieadviezen van bedrijfsartsen op, dan kan aan u geen loonsanctie meer worden opgelegd;
- Het werkgeversrisico voor WGA-uitkeringen aan (ex-)werknemers wordt verkort van 10 naar 5 jaar;
- Het eigenrisico voor de ziektekostenverzekering blijft nog 4 jaar op € 385.

Arbeidsrecht

Wijzigingen in de transitievergoeding op komst

Sinds de inwerkingtreding klagen zowel werkgevers als werknemers over het functioneren van de Wet werk en zekerheid. Werkgevers omdat van de beloofde versoepeling van het ontslagrecht geen sprake is en werknemers omdat zij helemaal niet eerder een vast contract krijgen. Dat de Wet werk en zekerheid aanpassing vereist, vindt ook het nieuwe kabinet. Een van de aangekondigde maatregelen betreft de transitievergoeding. Hierna gaan we eerst in op de wijze waarop u nu de transitievergoeding moet berekenen. Daarna volgen de wijzigingen.

Hoogte transitievergoeding

De hoogte van de transitievergoeding hangt af van de duur van het dienstverband en het maandloon van de ontslagen werknemer. Er geldt wel een maximum van € 77.000 of een jaarloon als dat hoger is. U berekent de transitievergoeding als volgt. Over de eerste tien jaar dienstverband bedraagt de vergoeding 1/3 maandloon per dienstjaar en daarna een 1/2 maandloon per dienstjaar. Ontslaat u echter een 50-plusser die op dat moment tenminste 10 jaar bij u in dienst is? Dan geldt een speciale overgangsregeling, waarbij u de transitievergoeding over de dienstjaren dat uw werknemer ouder is dan 50 jaar moet berekenen op 1 maandloon per dienstjaar. Voor de dienstjaren voor zijn/haar 50ste gaat u uit van de hiervoor beschreven berekening.

Voorbeeld ter verduidelijking

Uw werknemer is 55 jaar, heeft een maandloon van € 4.200 en hij is al 21 jaar bij u in dienst. U berekent zijn transitievergoeding als volgt.

Vijf dienstjaren boven 50 jaar: 5 x € 4.200 =		€ 21.000
Bij: - 10 dienstjaren x 1/3 x € 4.200 =	€ 14.000	
- 6 dienstjaren x 1/2 x € 4.200 =	<u>- 12.600</u>	
		<u>26.600</u>
Totale transitievergoeding		€ 47.600
		=====

Let op

Bent u een kleine werkgever (gemiddeld minder dan 25 werknemers)? De speciale regeling voor 50-plussers geldt dan niet voor u.

Aftrek transitie- en inzetbaarheidskosten

Op de berekende transitievergoeding mogen onder bepaalde voorwaarden nog wel zogenoemde 'transitie- en inzetbaarheidskosten' in mindering worden gebracht. Transitiekosten zijn kosten die samenhangen met het einde van het dienstverband, zoals outplacementkosten of het hanteren van een langere opzegtermijn. Inzetbaarheidskosten zijn kosten die u tijdens het dienstverband heeft gemaakt voor een bredere inzetbaarheid van de werknemer in een toekomstige functie. Hieronder vallen dus niet de kosten die samenhangen met het scholen van de werknemer in de door hem uitgeoefende functie. Het nieuwe kabinet heeft wel een verruiming aangekondigd. Kosten voor scholing binnen het eigen bedrijf gericht op een andere functie worden dan ook aftrekbaar van de transitievergoeding. Daarnaast gelden er nog enkele specifieke overgangsregelingen.

Wijzigingen op komst

Vanaf 1 januari 2018 gaat de bovengrens van de transitievergoeding omhoog naar € 79.000. Daarnaast zijn er de nieuwe kabinetsplannen die nog wel eerst in voorstellen moeten worden verwerkt en worden goedgekeurd door het parlement. Op dit moment moet u bij een tweejarig dienstverband een transitievergoeding aan uw ontslagen werknemer betalen. Het nieuwe kabinet wil dat een werknemer direct vanaf de aanvang van de arbeidsovereenkomst al recht krijgt op een transitievergoeding. Maar daar staat tegenover dat u ook na 10 jaar dienstverband nog 1/3 maandloon (in plaats van 1/2 maandloon) aan transitievergoeding per dienstjaar moet betalen. Bovendien kunt u voortaan meerdere ontslaggronden aanvoeren bij de rechter. In die zin wordt het ontslagrecht dus versoepeld. Daar staat tegenover dat de rechter wel een hogere transitievergoeding kan toekennen; maximaal de helft van de transitievergoeding (bovenop de al bestaande transitievergoeding). De overgangsregeling voor 50-plussers wordt wel gehandhaafd. Maar daarmee zijn we er nog niet, want het nieuwe kabinet wil meer wijzigingen doorvoeren in de Wet werk en zekerheid. Zo wil het nieuwe kabinet twee maatregelen van het vorige kabinet voortzetten.

Geen transitievergoeding bij vervangende cao-voorziening

De ene maatregel betreft de aanspraak op een transitievergoeding als er in een cao een gelijkwaardige voorziening is opgenomen. De werknemer heeft dan (op dit moment) geen recht op een transitievergoeding. Die gelijkwaardige voorziening kan zijn een eigen vergoedingsregeling, scholingsfaciliteiten, outplacement of een bovenwettelijke WW-regeling. De gelijkwaardigheid van de vervangende cao-voorziening leidt echter tot problemen bij ontslag om bedrijfseconomische redenen. De regeling wordt daarom aangepast ten aanzien van (alleen) het ontslag om bedrijfseconomische redenen. In dat geval hoeft geen transitievergoeding te worden betaald als er een cao-voorziening is. Het is aan de cao-partijen om de inhoud en omvang van de cao-voorziening te bepalen en tevens door wie deze voorziening verschuldigd is. Dat hoeft niet u als werkgever te zijn. De cao-voorziening kan ook alleen bestaan uit van-werk-naar-werk-arrangementen.

Compensatie transitievergoeding bij ontslag na langdurige ziekte

De andere voorgestelde maatregel betreft de compensatie voor de transitievergoeding die u verschuldigd bent bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid. Deze compensatie wordt betaald uit het Algemeen werkloosheidsfonds (Awf). De uniforme premie zal daardoor worden verhoogd. De compensatie moet het voor u als werkgever niet meer nodig maken om een werknemer na 2 jaar ziekte uitsluitend in dienst te houden om aan de betaling van de transitievergoeding te ontkomen. Deze maatregel zal terugwerken tot 1 juli 2015; de datum waarop de transitievergoeding werd ingevoerd.

Let op

Nieuw is dat het kabinet Rutte III ook een compensatie voor de transitievergoeding wil invoeren in het geval u uw bedrijf beëindigt wegens pensionering of ziekte.

Enkele andere maatregelen in het arbeidsrecht uit het regeerakkoord

Hierna noemen we nog enkele andere maatregelen op het terrein van het arbeidsrecht die het nieuwe kabinet heeft aangekondigd in het regeerakkoord. De voorstellen moeten allemaal nog in wetsvoorstellen worden verwerkt en nog door het parlement worden geloodst. Ook hier geldt niets is nog zeker. We noemen daarom slechts de meest ingrijpende maatregelen.

- U kunt weer 3 in plaats van 2 jaar tijdelijke contracten aangaan met werknemers voordat een contract voor onbepaalde tijd aan de orde is;
- De proeftijd bij arbeidscontracten voor onbepaalde tijd wordt verruimd naar maximaal 5 maanden;
- Oproepkrachten met een nulurencontract hoeven onder voorwaarden niet bij iedere oproep te verschijnen en krijgen recht op loon bij afzegging van een oproep;
- U gaat minder WW-premie betalen wanneer u een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd aanbiedt dan wanneer u tijdelijke arbeidsovereenkomsten aanbiedt;
- Payrolling wordt beperkt.

Familierecht

In 2018 van algehele naar beperkte huwelijksgemeenschap

Als u nu trouwt of een geregistreerd partnerschap aangaat en u regelt onderling verder niets, dan bent u gehuwd/geregistreerd in algehele gemeenschap van goederen. Dit basisstelsel verandert vanaf 1 januari 2018. De algehele gemeenschap van goederen wordt dan een beperkte gemeenschap van goederen. Wat dit inhoudt en welke gevolgen dat heeft, leest u hierna. De nieuwe regels zullen gelden voor huwelijken of geregistreerde partnerschappen die op of na 1 januari 2018 worden gesloten.

Beperkte huwelijksgemeenschap

Volgens het huidige basisstelsel worden vanaf het moment dat u trouwt of registreert al uw bezittingen en schulden samengevoegd en is ieder van u voor de helft daarvan eigenaar. Dit is alleen anders als u bij de notaris huwelijkse voorwaarden heeft laten opmaken. In het nieuwe basisstelsel wordt de gemeenschap van goederen beperkt tot het vermogen dat u en uw partner opbouwen tijdens het huwelijk (partnerschap). Bezittingen en schulden die u elk had voor het huwelijk blijven privébezit. Waren bepaalde bezittingen en schulden al vóór het huwelijk (partnerschap) gemeenschappelijk eigendom, dan blijven die dat ook na het huwelijk (partnerschap), bijvoorbeeld een gezamenlijke eigen woning die gezamenlijk is gefinancierd. Elk van de partners wordt dan voor 50% eigenaar, ook als vóór het huwelijk (partnerschap) die verhouding anders lag.

Schenken en erfenissen die u ontvangt tijdens het huwelijk blijven privévermogen van de partner die deze vermogensbestanddelen ontvangt. Wil de schenker of erflater juist wel dat de schenking of het erfdeel tot de huwelijksgemeenschap kan behoren? In dat geval kan hij/zij een *insluitingsclausule* opnemen in de schenkingsakte of in zijn/haar testament. De hoofdregel is dan weliswaar dat iedere partner zijn eigen vermogen heeft, maar partners kunnen via een zogenaamde *insluitingsclausule* bepalen dat vermogen wel gemeenschappelijk wordt. Voor vermogen waarop een *uitsluitingsclausule* rust, kan dat dan weer niet. Dit zijn schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen waarvan de schenker in de schenkingsakte of de erflater in een testament heeft bepaald dat die niet in een huwelijksgemeenschap mogen vallen.

Ondernemingsvermogen

Heeft u of uw partner voor het huwelijk (partnerschap) een onderneming? Het ondernemingsvermogen blijft dan ook na het huwelijk (partnerschap) tot uw (of uw partners) privévermogen behoren en valt dus buiten de beperkte gemeenschap. Dat geldt ook voor de aandelen in een BV. Doet een van u tijdens het huwelijk een investering voor de onderneming die voor meer dan 50% wordt betaald met gemeenschapsgeld, dan gaat dit goed tot de beperkte gemeenschap behoren. Is een deel van de koopsom betaald met privévermogen van een van u, dan krijgt degene die heeft betaald in zoverre een vordering op de beperkte gemeenschap. Een goed wordt altijd geheel tot het privévermogen of geheel tot het gemeenschapsvermogen gerekend. Een gedeeltelijke toerekening is niet mogelijk. Het goed behoort altijd tot het vermogen van waaruit meer dan 50% van de financiering is betaald.

Wordt de onderneming of de BV tijdens het huwelijk (partnerschap) gestart of opgericht? In dat geval behoort het ondernemingsvermogen of behoren de aandelen tot de beperkte gemeenschap. Alleen als de onderneming of de aandelen van een BV voor meer dan de helft is betaald met privémiddelen van een van u, dan gaat het ondernemingsvermogen/ de aandelen van de BV tot het privévermogen behoren van degene die heeft betaald.

Valt het ondernemingsvermogen of de aandelen van de BV buiten de beperkte gemeenschap, dan moet er wel een redelijke vergoeding worden betaald aan de gemeenschap. Uitgangspunt is immers dat alle tijdens het huwelijk opgebouwde inkomsten en vermogen in de gemeenschap vallen. Dit lijkt erg op een verrekenbeding, zoals we dat nu kennen bij huwelijkse voorwaarden. Het stipt bijhouden van een administratie is dus noodzakelijk.

Het belang van een correcte administratie

U moet het volgende administreren. Ten eerste wat uw vermogen was voordat u in het huwelijk trad. U legt dan vast welke bezittingen en schulden privé zijn van u of uw partner en welke bestanddelen tot de beperkte gemeenschap behoren. Tijdens het huwelijk moet u zorgen dat u de wijzigingen in de privévermogens en het gemeenschapsvermogen bijhoudt, bijvoorbeeld bij aankopen of het aangaan van schulden. Maar ook als u of uw partner een schenking of erfenis ontvangt. Doet u dat niet, dan wordt ervan uitgegaan dat deze goederen tot de gemeenschap behoren. U moet dan bewijzen dat dit niet zo is. Een correcte administratie is dus van groot belang om dit bewijs te kunnen leveren.

Tot slot

Het bijhouden van de administratie zal voor veel mensen moeilijk zijn. Ervaringen met vergelijkbare verplichtingen bij verrekenbedingen, tonen dat aan. Als u die administratieve last echter goed kunt dragen, zal de nieuwe beperkte gemeenschap van goederen een verbetering zijn ten opzichte van de algemene gemeenschap van goederen. Voor ondernemers en DGA's biedt het nieuwe huwelijksvermogensrecht weinig voordeel. U doet er nog steeds verstandig aan om huwelijkse voorwaarden te laten opmaken.

Overig

Open fonds voor gemene rekening een goed alternatief?

Het nieuwe heffingssysteem in box 3 betekent voor grote vermogens vaak een behoorlijke belastingverzwaring. Het is daarom zinvol om te kijken of er alternatieven zijn. Een alternatief zou een open fonds voor gemene rekening kunnen zijn. Wilt u geen bv, dan biedt dit alternatief wellicht ook uitkomst als u niet wilt dat uw gegevens straks worden vermeld in het UBO-register.

Wat is een open fonds voor gemene rekening?

Een open fonds voor gemene rekening is een vorm van een beleggingsfonds, waarbij de beleggers in feite participanten zijn en participaties bezitten. Er moeten minimaal twee participanten zijn. Dat kunnen ook fiscaal partners zijn, maar dan moeten zij wel op huwelijkse voorwaarden getrouwd zijn. Het fonds is geen rechtspersoon en kan worden 'opgericht' door slechts een overeenkomst te ondertekenen; notariële tussenkomst is dus niet vereist. Een open fonds voor gemene rekening staat ook niet ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, waardoor het vermogen onzichtbaar is voor anderen. Tot slot merken we op dat een open fonds voor gemene rekening belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting (Vpb). U moet het fonds dus aanmelden bij de Belastingdienst. Daarvoor is een special [formulier](#) beschikbaar. De Belastingdienst controleert of u aan alle voorwaarden voldoet. Als dat het geval is, wordt aan het fonds een fiscaal nummer toegekend, zodat u Vpb-aangifte kunt doen.

Belastingvoordeel

Bij een open fonds voor gemene rekening zijn de participatiebewijzen in het fonds in beginsel vrij verhandelbaar; voor de vervreemding van de participatiebewijzen is geen toestemming vereist van alle participanten. De fiscale behandeling van een open fonds van gemene rekening is vrijwel gelijk aan die van de bv of nv. Met andere woorden: u krijgt te maken met vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting (IB) en dividendbelasting. Die laatste kunt u verrekenen met de inkomstenbelasting. Toch kan er sprake zijn van een aanzienlijke belastingbesparing vergeleken met de box-3-heffing.

Voorbeeld ter verduidelijking

Stel, u en uw fiscaal partner beleggen ieder een vermogen van € 500.000 in een open fonds van gemene rekening. De rente bedraagt 1% per jaar, wat resulteert in € 10.000 over het gehele vermogen. De verschuldigde Vpb en IB in box 2 bedragen in totaal € 4.000, namelijk 20% Vpb over € 10.000 = € 2.000 + 25% IB in box 2 over de uitgekeerde winst van € 8.000 (€ 10.000 - € 2.000 Vpb) = € 2.000.

Als het geld op een spaarrekening in box 3 had gestaan, dan hadden u en uw partner veel meer dan € 4.000 box-3-heffing moeten betalen. Het systeem in box 3 kent een heffingsvrij vermogen van € 25.000 per belastingplichtige en de drie volgende schijven:

Schijven	Fictief rendement 2017
€ 25.000 – € 100.000	2,871%
€ 100.000 – € 1 miljoen	4,60%
Boven € 1 miljoen	5,39%

Het heffingsvrije vermogen bedraagt $2 \times € 25.000 = € 50.000$. In de eerste schijf bedraagt het fictief rendement over € 150.000 ($2 \times € 100.000 = € 200.000$ minus € 50.000) vermogen 2,871% is € 4.306. Daarover betalen u en uw fiscaal partner ieder 30% IB = $€ 1.291 \times 2 = € 2.582$ voor u beiden. De resterende € 300.000 ($€ 500.000 - € 200.000$) vermogen valt in de tweede schijf met een fictief rendement van 4,6%. Het fictief rendement in de tweede schijf bedraagt dus € 13.800 per persoon. Dit is belast tegen 30% = $€ 4.140 \times 2 = € 8.280$ voor u beiden. U betaalt dus samen een box-3 heffing van € 10.862 ($€ 2.582 + € 8.280$). Kiest u er voor om uw vermogen te beleggen in een open fonds voor gemene rekening, dan levert u dat dus een belastingbesparing op van € 6.862 per jaar (waarbij geen rekening is gehouden met de oprichtings- en instandhoudingskosten). Dit belastingvoordeel ontstaat doordat bij het fonds voor gemene rekening wel en in box 3 niet wordt aangesloten bij het lage, *werkelijk* rendement. Naarmate het werkelijk rendement hoger wordt, wordt het belastingvoordeel dan ook kleiner.

Geen UBO-registratie

Een vergelijkbaar voordeel zou u ook kunnen behalen met uw eigen bv. Een belangrijk nadeel van de bv is dat uw gegevens openbaar worden als het zogenoemde 'UBO-register' wordt ingevoerd. U bent als directeur-aandeelhouder een UBO (Ultimate Beneficial Owner) als u uiteindelijk voor meer dan 25% eigenaar bent van of zeggenschap heeft over een bv. Dat geldt ook voor een nv, stichting of vereniging, maar ook over een maatschap, vennootschap onder firma (vof) of een commanditaire vennootschap (cv), maar bij de huidige stand van zaken niet voor een open fonds voor gemene rekening. Dit fonds hoeft u immers niet in te schrijven in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel. Ook hoeft u geen jaarrekening op te (laten) maken en te publiceren en de oprichting kan zonder notaris. Kortom, u bespaart dus ook nog eens notaris- en accountantskosten.

Wanneer het UBO-register er gaat komen, is nog steeds niet helemaal duidelijk. Volgens de huidige stand van zaken gaat het wetsvoorstel hierover begin 2018 naar de Tweede Kamer. De planning is nu dat het Nederlandse UBO-register volgend jaar zomer in werking treedt.

Commentaar

Er is na al dit positief nieuws, ook een kanttekening. Er is een grote belangstelling ontstaan voor het open fonds voor gemene rekening. Daardoor moet u langer wachten op een reactie van de Belastingdienst bij het aanmelden van het fonds. Daarbij komt dat de Belastingdienst strenger is gaan controleren op de voorwaarden waar het open fonds aan moet voldoen. Dus zorg dat u alles goed op orde heeft, voordat u uw aanvraag indient.